

L'OPINIÓ

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 : Any IV - Núm. 9 : Barcelona, dissabte, 13 juny : Impremta: Tallers, 48 : Preu: 10 cèntims

Advertència lleial

El «Socialista», de Madrid, continua atacant els nostres homes.

No volem donar importància a certes expansions verbals, filles, de vegades, d'un moment d'impremeditació; però la persistència del to emprat i la repetició de suposicions inexactes ens obliguen a posar les coses al seu lloc.

Comprenem que les lluites sindicals de la Unió General de Treballadors contra elements obrers d'ideologia diversa apassionin fortament els ànims i els predisposin a l'actitud irada i al llenguatge violent.

Volem advertir, però, als companys del Partit Socialista Espanyol que cal no enverinar les qüestions, si hom té la intenció de resoldre-les.

Si volem que les coses vagin per bon camí, cal que tots hi posem la màxima bona voluntat.

Només dintre d'un ambient de comprensió i cordialitat podrem fer triomfar plenament l'esperit de la nostra Revolució.

Altament no faríem sinó acumular obstacles davant del Govern de la República i els resultats desastrosos no es farien esperar.

Uns ideals semblants mouen els socialistes i els homes d'Esquerra Republicana. Tenim inscrita en el programa del Partit una part importantíssima de les totals reivindicacions proletàries.

Es molt llarg encara el camí que podem fer tots aplegats.

No vulguem, doncs, que hi hagi malentesos entre nosaltres.

Tots aplegats, els socialistes i els homes d'Esquerra, persegüim finalitats comunes: la llibertat política i social dels homes i la llibertat dels pobles dintre d'una nova Humanitat més noble i més justa.

Invocuem aquesta comunitat d'ideals i apellem a la generositat dels companys d'«El Socialista» perquè col·laborin, sense recels i cordialment, com ho fem nosaltres, a l'enroborament de la futura República federal.

Atraccions i repulsions

De la Leopardi que el món és una lliga dels pillards, «del birbant», contra els homes de bé.

La dita no pot ésser més justa. Una subterrània i com misteriosa força atrau els uns vers els altres els homes ruïns i els lliga en un llaç estret, en un íntim consorci, que de vegades pren el caràcter d'una veritable conjura, mentre que els homes verídics, els esperits nobles, viuen allunyats els uns dels altres i en el cas millor es limiten a fer-se, de tard en tard i de la seva llunyania estant, uns febles signes de simpatia malauradament de no gaire eficàcia.

Aquesta realitat és una de les coses més tristes del món. Sovint l'apartament dels millors a la vida privada, l'amarg pessimisme com única i forta companyia, no obeeix a altra causa que a la constatació d'aquesta realitat social contra la qual caldrà lluitar, aduec desesperadament, en lloc d'abandonar-hi com davant una mena de fatalitat.

En els pitjors, la consciència de llur petitesse, de llur misèria moral esdevé un aglutinant i si més no un esperó insidiós que els burxa sense treva i els mou a cercar suport en llurs semblants. També pot ésser la por que uns a altres es tenen allò que els dona llur agressiva cohesió.

Però no és aquest encara el fat més dolorós. La lliga dels pillards contra els nobles esperits no seria tan desoladora si aquells no es possessin individualment i tan sovint la màscara de l'home de bé, del noble esperit, davant la qual el veritable home de bé sol trobar-se indefens per excés d'ingenuïtat i candidesa.

De fet les armes són massa desiguals. És trist de veure com els esperits verídics i rectes que ignoren la intriga i l'adulació van soltaris pel món, malenònics i derrotats ben sovint. Però és més trist encara de con-
tatar l'absorció, el xuclament, com si diguéssim, dels pocs homes de bé que assolixen un esclatant triomf, per la colla dels pillards que els cau damunt, els envolta, els entortoliga, els abraça i estreny fins a no deixar-los respirar com fan certes plantes parasitàries aduec amb arbres tan vigorosos com els mateixos roures.

La feblesa de l'home de bé és la credulitat i la confiança. Ell va recte al seu fi i sovint hi va sol. Aquesta solitud és terrible per tal que descobreix, nuament el flanc a l'atac de la munió dels pillards ajuntats per la por, la intriga i la ruïnesa d'ànima.

Això que acabo d'escriure dels homes, voldria aplicar-ho a la nostra dolça i confiada República. I l'apòleg

podria acabar aquí si no fossin algunes consideracions que se m'hàn acudit tot meditant la frase dessolada del poeta de Reccanatí.

Evidentment la cosa pública és regida actualment a Catalunya per alguns dels nostres més nobles esperits. La confiança del poble els acompanya i ells mostren que en són plenament dignes. L'espectacle d'aquesta confiança, que és recíproca, no pot ésser més confortador. Cal, però, que els nostres homes públics, els més representatius particularment, no ignorin la dita pessimista de Leopardi. Si ella socialment sembla contenir una llei fatal, el nostre fet polític no escaparà a l'assalt dels pillards, dels intrigants, dels aprofitaires units per llur terrible afinitat. És l'hora d'estar en guàrdia i un crit d'alerta no serà de massa. Cal ésser fi, exigent, i fins i tot potser desconfiats en la tria dels col·laboradors. Els «birbant» no dormen, són al contrari els més desperts. Ningú com ells sap defensar llur solidaritat material i agressiva, mentre que els altres, els rectes esperits, ofereixen sovint el tràgic i silenciós espectacle de no solidaritzar-se més que a través dels segles, a través dels llibres, on els veiem comprendre i estimar-se, després d'haver-se fugit i com ignorat en vida.

Com és dolorós aquest destí! En política tanmateix és donat a l'home corregir-lo. Que els més representatius, els cridats a triar, desobeixin les veus externes de les pressions i de les coejeances, per escoltar atentament les veus interiors de l'atracció i la repulsió que difícilment els enganyaran, perquè si ells són els millors, no cal dir vers on llurs atraccions i llurs repulsions s'inclinaran per elles mateixes.

Aquesta és la mesura més assenyada de justícia i la més humana i profunda.

Molts polítics en tots els temps s'han penedit de no haver-la seguida, car en desobeir la seva veu interior han demostrat que no coneixien els homes o que no els han volgut conèixer.

JOAN PUIG I FERRETER

Advertim els comunicants que ens trameten notes per a la seva publicació, que cal trametre-les, precisament a la Redacció, abans de les nou del vespre i redactades en català. Altament ens veurem impossibilitats de publicar les seves comunicacions.

Carles Esplà, governador civil de Barcelona

Avui a les 10 del matí arribarà el nou governador a l'estació de França

Heu-os ací un altre cas que ratifica la veracitat d'aquella frase segons la qual el periodisme és la gran escola de la política.

El càrrec de governador civil de Barcelona, un dels càrrecs més prestigiosos i més delicats que poden ésser ocupats a la Península, serà des d'avui, ocupat per un home que prové del periodisme.

Del periodisme, i de l'acció, que és el veritable periodisme dels nostres dies. Del periodisme fet per convicció, amb entesa, amb fe en els ideals polítics que nom defensa.

Per això Esplà més que com a periodista, és conegut per la gran massa, com a conspirador.

I és que, des de les columnes de «El Pueblo», on lluitava pels ideals republicans, marxà, quan la Dictadura, a París, on fou secretari de Blasco Ibàñez. Fou aleshores que començà la seva vida d'agitador. Tots els exiliats que passaven per París conegueren la figura simpàtica i ardida d'aquell protector decidit dels seus companys de desventura.

Esplà prengué part activa en la

campanya contra la Dictadura i contra l'ex-rei, personalment, no vacil·là en desemascarar els joglars dels dèspotes, com aleshores que bufetetejà el famós «Carretero Audaz».

La figura d'Esplà prengué, sobretot, un gran relleu quan acompanyà Sànchez Guerra en aquell intent frustrat de rebellir a València. El coratge d'aquell acte contra la Dictadura ha estat reconegut per tothom i féu créixer, si era possible, l'estima que per Esplà tenien els elements que no es conformaven a ésser tractats com una ramada per un dictador vessànic i ignorant.

Ha estat la República qui, com a tants d'altres, ha obert a Esplà les portes de la pàtria. I per tal de premlar els seus mèrits i donar aplicació a les seves capacitats hom li oferí tot seguit el càrrec de governador civil d'Alacant. Més tard, ha estat cap de Prensa de ministèri.

Desitgem a l'amic Carles Esplà el tacte necessari — que indubtalement possessa — per a exercir el càrrec que li ha confiat el Govern Provisional de la República.

MATTEOTTI

Als set anys del seu assassinat

El 10 d'aquest mes s'han complert set anys que Giacomo Matteotti va ésser arrabassat de Roma a plena llum del dia i assassinat en un lloc desert. Matteotti, una de les figures més pures del socialisme internacional, el dia 10 de juny de 1924 va pagar amb la vida la seva coratjosa oposició al règim feixista.

La data del 10 de juny no pot passar desapercibida per cap amic de la llibertat. En aquest petit lloc que L'OPINIÓ reserva a l'actualitat estrangera deixarem de banda les qüestions d'interès i els plets d'ambició que greuen els pobles uns contra els altres i consagram un record a la memòria de la noble figura, en qui va encarnar-se l'ànima de la Itàlia liberal d'abans i després del feixisme, que avui és proscrita a l'estranger o presonera en els forts de Lipari.

Els liberals i socialistes de la Península tenim un deute envers Matteotti. Quan aquest joveníssim tribú va donar la seva vida per la llibertat,

les nostres veus encara eren atònades. Tot just havíem passat un any dels set anys de dictadura abjecte, quan el martiri de Matteotti va fer batre més forts els nostres pits i va assenyalar-nos la via dolorosa de la llibertat.

El nom de Matteotti devia ésser sovint present a la memòria de tots els que més tard s'exposaren a casa nostra a un perill semblant i la glòria del seu martiri devia il·luminar l'esguard dels que actuellament el mateix destí abraçant per la mateixa passió de Matteotti.

Els liberals i socialistes de la Península tenim un deute envers Matteotti. Quan aquest joveníssim tribú va donar la seva vida per la llibertat,

JOAN ORS

Catalunya a l'Estranger

L'ART CATALA MODERN A PARIS

Paris, 12. — El dia 26 d'aquest mes, organitzada per la Casa de Catalunya, d'aquesta capital, s'inaugurarà a la Galeria Billiet una important exposició de pintura i escultura catalana, en la qual figuraran obres de diversos artistes, entre ells, els senyors Andreu, Biosca, Calsina, Clarà, Creixens, Daura, Durancamps, Diana, Gargallo, Huguet, Maragall, Miró, Montjué, Pau-Planas, Saragaldà, Senbre, Sert, Togores, Vives, etc.

Aquesta exposició ha desvetllat gran interès al món artístic parisenc i serà inaugurada pel representant d'Espanya a París.

Probablement assistirà a la inauguració el senador francès i alcalde de Lió, senyor Herriot i un representant del Govern de la Generalitat de Catalunya. — Fabra.

* FILM *

Càdis, Bilbao, San Sebastian i altres capitals amb més o menys mèrits, reclamen l'honor de veure reunides en llur recinte les pròximes Constitucions. Madrid ha vist aquests dies amenaçats els seus privilegis de capital històrica. Aduec hi ha hagut unitats de comerciants que han elevat llur protesta per un possible canvi de residència de les Corts... Castroujaldou ha fet un article, Carles Soldevila n'ha fet un altre, «Heliofilos» un altre, etc., i tot plegat ha donat la sensació de conflictes entre dos debers: tenir calor i fer lleis.

Un diari de Madrid ho acaba de pressa. Diu simplement: «Si pot fer calor al Congrés dels Diputats, en fa també — i molta més — a les bastides, als tallers, a les fàbriques, i tanmateix, el treball no és interromput a Madrid durant els mesos d'estiu.»

Els nous diputats bé poden sofrir una mica de calor.

D'acord.

«Lletania de desgruges per a ésser resada tant en les funcions religioses com en particulars.» Així es encaixa una llista llarguíssima de peticions de misericòrdia. El prospecte ha estat repartit profusament per les esglésies i altres establiments similars.

Quines són les ofenses per les quals hom demana misericòrdia a Crist? Copiem: la superbia, l'odi, la infidelitat dels esposos, el llibertinatge dels fills, l'obscenitat de les cançons, la immodèstia dels vestits, les llicències en els salons, les blasfèmies en els carrers, les cremes dels contentis i la llibertat de consciència.

Els nostres llegidors saben ja quines són les matèries pecaminoses. Demanem humilment el restabliment de la inquisició, perquè pugui ésser jutjat els terribles criminals convictes i confessos de demanar llibertat de consciència.

Els obrers sense feina, més o menys cutèntics, s'exclamen perquè no troben a Catalunya un regne de pau. Els que criden més solen no ésser catalans — com sempre — i haver vingut expressament de llur terra llunyana amb l'esperança de cobrar el subsidi que la Generalitat dóna... Si els escoltem, sembla que només hi hagi gent sense feina a Barcelona, i que tots l'hagin perduda precisament a mitjans d'abril darrer o més tard. Hom diria, sentint-los, que als altres països tothom té treball, i que els obrers gaudixen d'uns privilegis que els són negats ací per autoritats despotiques.

Però vet-ací quina una n'explica un obrer francès. Després d'estar alguns mesos parat, li van donar treball en una obra. A l'hora de passar llista, l'encarregat va escriure, d'esma: «d'ofici». L'obrer francès, que estava ben segur de trobar-se a França, va fer notar que no era estranger, sinó del país. L'encarregat va rectificar, impasible. I, poc abans del moment de plejar, l'obrer francès era cridat per plejar-lo i acomiadar-lo.

LES DRETES HAN ESTAT DERROTADES PEL POBLE A TOT CATALUNYA I A TOT ESPANYA EN LES DARRERES ELECCIONS MUNICIPALS. NO HI HA CAP RAÓ PERQUE AQUESTES DRETES PRETENGUIN ARA APROFITAR-SE DE LA PREPONDERANCIA DE LES ESQUERRES I RECLAMIN UNA SOLIDARITAT QUE ES ABSOLUTAMENT INNECESSARIA

«SI VOSALTRES EXPULSEU LES ORDES RELIGIUSES, FRANÇA LES ACOLLIRA MOLT CONTENTA. SÓN GENT DE DINERS, QUE DESPEN MOLT, I CREA RIQUESA A TOT ARREU ON PASSA. NO ES PAS QÜESTIÓ DE DEIXAR-SHO PERDRE. PERÒ ESTIC CERT QUE US HI PENSAREU UNA MICA. AL CAP D'AVALL NOMES ES TRACTA DE TREURE-LES DE LA SITUACIÓ DE PRIVILEGI DE QUE GAUDIEN FINS ARA, I POSAR ELS SEUS MEMBRES AL NIVELL DE DRETS I DEURES DELS ALTRES CIUTADANS. ES UN PROBLEMA MOLT SIMPLE A RESOLDRE.»

(Paraules d'una de les més il·lustres personalitats toulousenques (socialista) que aquests dies són hostes d'honor de Barcelona.)

EL MONARQUIC GASTA FUMS

per Benigant

— Què se li ofereix?
— Això em pregunta? Que no ho veu que vull una corona?

I. A.